

Sieradz
gościnny dla rozwoju

Sieradz
gościnny dla rozwoju

Szanowni Państwo,

Tylko nieliczni potrafią pokochać Sieradz od razu. To wymagające miasto. Takie, które trzeba odkryć, poznać historyczne zaułki i zauroczyć się tak bardzo, by powrócić tu raz jeszcze. Wiedział o tym sam Mistrz Antoine, który mieszkając w Paryżu, podróżując po największych miastach świata, nie zapominał o swoim ulubionym mieście w centrum Polski. Obsypywał je różami ze swojego samolotu, by powrócić do Sieradza pod koniec swojego życia.

Sieradz konsekwentnie buduje swój wizerunek, jako miasta gościnnego dla rozwoju, miasta, którego kultura opiera się na dokonaniach wielkiego sieradzianina – Antoniego Cierplikowskiego. „Chłopak z Sieradza wyjechał do Paryża z 5 frankami w kieszeni. Wkrótce czesał cały świat. Kreował wizerunki największych sław, jak Brigitte Bardot, Edith Piaf, Greta Garbo czy Pola Negri. Jego klientkami były królowe i księżniczki.” - jak pisze o nim Marta Orzeszyna w swojej książce „Król fryzjerów, fryzjer królów”. Uwolnił kobiety od długich włosów, a moda na Jego fryzury rozprzestrzeniła się w zawrotnym tempie.

Salony przyjaciela gwiazd i koronowanych głów opanowały niemal wszystkie modne miejsca ówczesnego świata. W Ameryce założył sieć 121 zakładów, które firmował. Tak jak Antoine konsekwentnie budował swoją markę, tak i Sieradz buduje własną, korzystając z doświadczeń Mistrza. Dlatego każdego roku w Sieradzu odbywa się Festiwal Open Hair, na który serdecznie Państwa zapraszam. Po atrakcjach, które dla Państwa przygotowaliśmy, warto zobaczyć miejsca przypominające najstarsze czasy tego miasta: Wzgórze Zamkowe, Kolegiatę czy Rynek Praski. By wreszcie dotrzeć nad rzekę Wartę, która wyznacza jego rytm – niezwykle mocny i konsekwentny kierunek: Sieradz - gościnny dla rozwoju.

Paweł Osiewała
Prezydent Miasta Sieradza

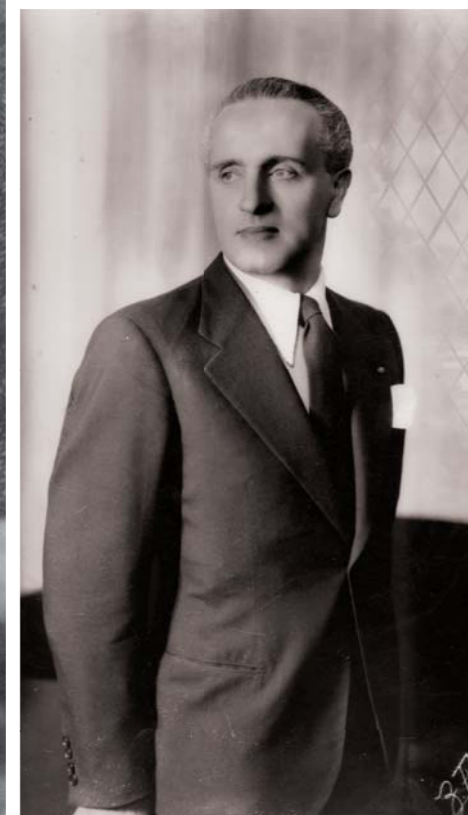
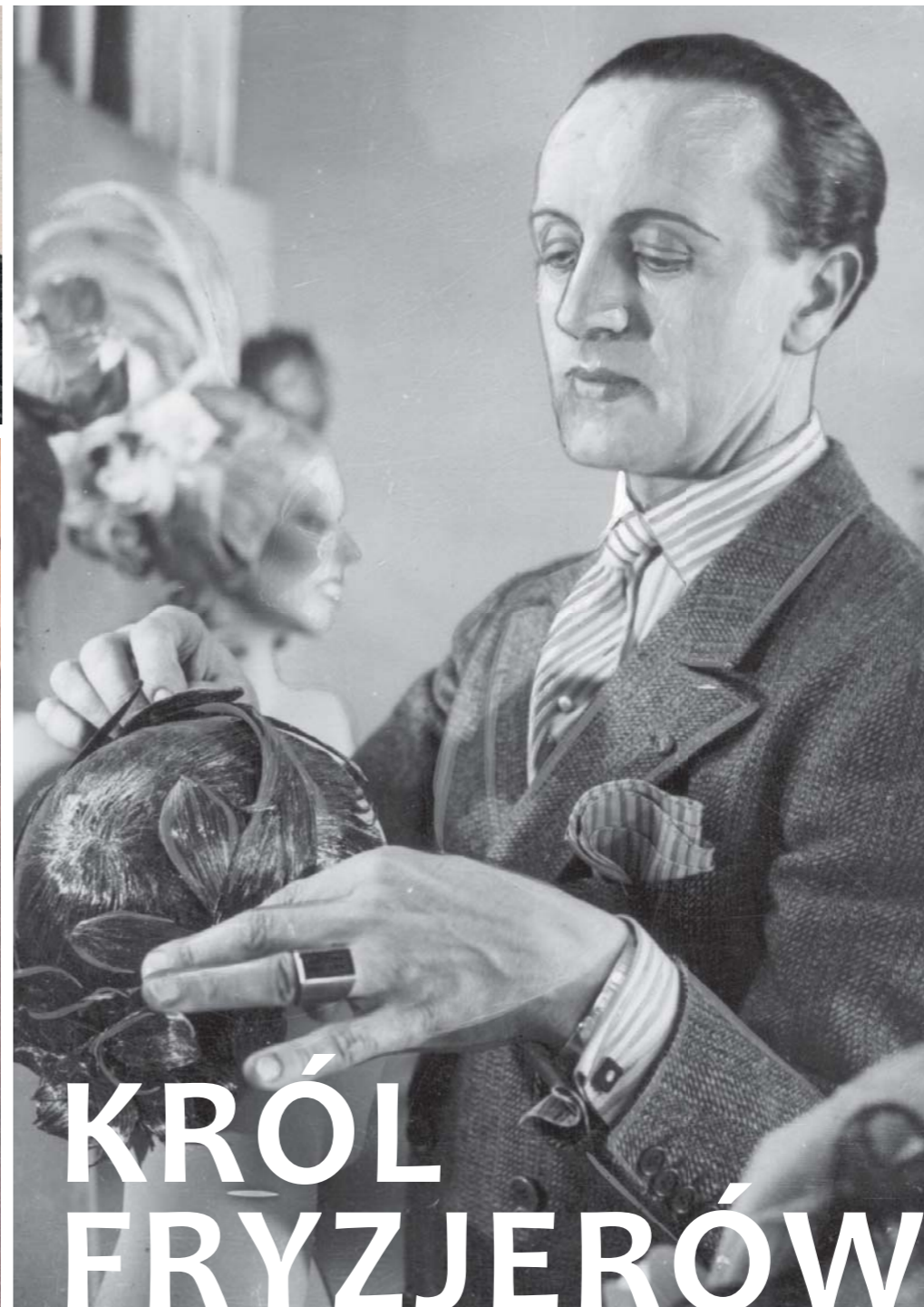

„Co mnie czyni szczęśliwym, to świadomość, że nigdy nie zabrakło mi pasji twórczej. Ja wcale nie muszę pracować w wykwintnym gabinecie wyłożonym lustrami i wspaniale oświetlonym. Mógłbym cesać wszędzie: w metrze, na ulicy, w tramwaju. Wszędzie tam, gdzie dojrzę głowę inspirującą moją wyobraźnię. Fascynuje mnie to.”*

Antoine Cierplikowski nie był zwykłym fryzjerem, W ciągu swojej wieloletniej kariery otworzył salony w Paryżu, Cannes, Marsylii, Londynie, Nowym Jorku i w Warszawie. W Stanach Zjednoczonych, w Kanadzie, w Australii i w Japonii firmował nazwą Antoine de Paris ponad 120 zakładów fryzjerskich. Można odważnie stwierdzić, że to pierwszy w historii mody przykład franczyzy na taką skalę. Antoine Cierplikowski miał fabryki kosmetyków i szkoły uczące zawodu fryzjera i kosmetyczki. Kreował styl i modę. A wszystko zaczęło się od jednego, zdecydowanego cięcia...

*Marta Orzeszyna „Król fryzjerów, fryzjer królów” Wydawnictwo Znak Horyzont.

Był rok 1909. Paryż. Dramaturdzy – Robert de Flers i Armand de Caillavet – postanowili powierzyć słynnej francuskiej aktorce Ewie Lavalliere rolę w swojej sztuce. 40 – letnia aktorka miała zagrać osiemnastolatkę. Ratumkiem dla niej okazał się Antoine, fryzjer polskiego pochodzenia. Podczas jej czesania weszła pokojówka z małą dziewczynką. Antoine zainspirowany jej widokiem, obciął swojej klientce długie włosy, tym samym ujmując jej wyglądowi wiele lat. Z tą chwilą zrodził się nowy styl „garconne” (chłopczyca), który na zawsze podbił cały świat i do dnia dzisiejszego gości na damskich głowach. Cięcie Antoniego „Antoine’a” Cierplikowskiego sprzed 100 lat na zawsze zrewolucjonizowało modę i obyczaje. A on sam wyzwolił kobiety z długich włosów, stereotypów i konwenansów. Zapoczątkował proces, którego następstwem było m.in.: uproszczenie ubioru, skrócenie spódnicy czy pozbycie się nadmiaru ozdób. Podobnie jak inna wielka postać tego okresu, Coco Chanel, promował zupełnie nowy wygląd kobiety. Fryzjerska rewolucja Antoine dotarła aż do Stanów Zjednoczonych, gdzie zachęcił Eleonorę Roosevelt, żonę prezydenta USA, do obcięcia włosów na krótko. Swoją zawodową historię związał także z Hollywood. Stylizował i przyjaźnił się m.in. z: Sarah Bernhardt, Eleonora Duse, Josephine Baker, Brigitte Bardot, Edith Piaf, Greta Garbo, Betty Davis. Zmieniał kobiecy styl, modę. Jako pierwszy wprowadził farby do włosów: czerwoną, zieloną, różową, złotą, srebrną i błękitną. Gazety pisały o nim „dyktator piękności”, „Napoleon ondulacji”, „sultan fryzjerów”. Był bohaterem sztuk teatralnych i filmów, śpiewano o nim piosenki i poświęcono mu tysiące artykułów oraz wzmianek w książkach. Swoje ostatnie lata życia Antoni Cierplikowski spędził w rodzinnym Sieradzu, w skromnym domu, w którym się urodził i wychował. W swoim rodzinnym mieście, mieście niezwykle starym, bo datowanym na XI wiek. Mieście, które wciąż pamięta swoją wspaniałą historię i ludzi, którzy ją tworzyli.

HISTORIA SIERADZA

Sieradz, leżący w pradolinie Warty, jest jednym z najstarszych miast w Polsce. Jego historia sięga aż VI w., kiedy to na łęgu w pobliżu rzeki Żegliny istniała otwarta osada wiejska. Za czasów Bolesława Śmiałego, niedaleko tej osady powstał obronny, drewniany gród kasztelański wraz z podgrodzem. W 1136 r. pojawiła się pierwsza wzmianka o Sieradzu zawarta w bulli gnieźnieńskiej papieża Innocentego II. Z kolei w 1154 r. Sieradz zaliczony został przez arabskiego geografę Al-Idrisiego do „sławnych stolic i silnych centrów” na równi z Krakowem, Gnieznem i Wrocławiem.

SIERADZ

W wyniku ugody, zawartej między Kazimierzem Konradowiczem a Leszkiem Czarnym, w 1262 powstało Księstwo Sieradzkie, którego władcą był Leszek Czarny. Dynamiczny rozwój miasta poprzecinany był najazdami Tatarów (w 1241), Krzyżaków (1331 r.) oraz Czechów (1292 r.). W 1331, podczas najazdu Krzyżaków miasto doznało największych zniszczeń.

W naszym mieście miało miejsce wiele ważnych wydarzeń. W 1383 r., podczas zjazdu w Sieradzu, szlachta zapewniła poselstwo węgierskie, iż córka Ludwika, Jadwiga, zostanie królową Polski. W Sieradzu bywał często Władysław Jagiełło (podpisał tu m.in. dokument lokacyjny miastu Widawie). Odbyły się tutaj również dwie inne elekcje królewskie: na zjeździe w 1432 r. szlachta Królestwa podjęła zobowiązanie, że po śmierci Jagiełły następcą tronu zostanie jego syn-Władysław III (Warnieńczyk), a w 1445 r. w Sieradzu odbyła się elekcja Kazimierza Jagiellończyka.

Największy rozwój Sieradza przypadł na okres odrodzenia. To wtedy w tym mieście, ważnym ośrodku gospodarczo-kulturalnym kwitł handel, działało wielu rzemieślników, a na jarmarkach spotkać można było kupców z odległych stron świata. Schyłek tego wspinającego okresu przypadł już na koniec XVII i początek XVIII wieku.

W 1655 roku mieszkańcy miasta i zamku sieradzkiego poddali się bez walki Szwedom, by rok później je odzyskać, znacznie już zniszczone. Przez kolejne lata Sieradz strawiło kilka pożarów, a podczas wojny północnej wojska szwedzkie, saskie i rosyjskie dokonały kolejnych zniszczeń. Sytuację pogorszyły również liczne zarazy nawiedzające miasto.

W 1780 powołana została Komisja Dobrego Porządku, która w znaczny sposób przyczyniła się do odbudowy i uporządkowania miasta po zniszczeniach. W okresie zaborów sieradzanie czynnie uczestniczyli w walce o odzyskanie niepodległości. W 1807 r., po utworzeniu Księstwa Warszawskiego, Sieradz został miastem powiatowym. W 1863 r. do Sieradza przybył Józef Oksiński, który zorganizował w okolicach Sieradza oddział powstańczy. Okres I i II Wojny Światowej był dla miasta czasem wyniszczającym. W okolicach starego rynku istniało wówczas getto żydowskie, które zostało zlikwidowane przez Niemców w 1942 r. Po wojnie Sieradz stopniowo się odbudowywał, a w 1975 r. stał się siedzibą województwa, co spowodowało duży napływ ludności i szybki rozwój miasta. Sieradz utracił status miasta wojewódzkiego w 1999 r. w wyniku reformy administracyjnej. Dzisiaj miasto liczy ok. 44 tys. mieszkańców i jest miejscem o bogatej historii, po której pozostały ciekawe zabytki przypominające świetność Sieradza. Wkomponowują się w działania kulturalne i artystyczne miasta. Tym bardziej, że po rewitalizacji są chętniej odwiedzane przez sieradzan i turystów. Zarówno tych, którzy kochają ciszę i zaszywiają się w klasztornych krągankach i malowniczych ścieżkach zamkowego wzgórza, czy tych, którzy wolą atrakcje i szukają ich na sieradzkim Rynku.

SIERADZKIE WROTA CZASU

KWIECIEŃ

Sieradzkie Wrota Czasu to impreza plenerowa, która nawiązuje do tradycji rycerskiej i przypomina czasy świetności Sieradza, kiedy był jednym z ważniejszych miast Królestwa Polskiego. Istotny jest również fakt, iż Chorągwie Sieradzkie brały udział w bitwie pod Grunwaldem i miały swoje zasługi dla jej zwycięskiego przebiegu. Sieradzkie Wrota Czasu mają na celu przeniesienie mieszkańców Sieradza do epoki średniowiecza. Podczas imprezy można podziwiać prezentację uzbrojenia rycerskiego: idealnie zrekonstruowaną zbroję, broń, odzież, a także pokazy konne, pokazy walk rycerskich (grupowych i pojedynczych), mini wioskę średniowieczną, bazyry i stoiska czy punkty rzemieślnicze. Podczas Sieradzkich Wrót Czasu mieszkańcy mogą nie tylko oglądać wspaniałe widowisko, ale także samemu postrzelać z łuku lub trafiać włócznią do celu. Impreza kończy się koncertem zespołu tematycznego, grającego muzykę stylizowaną na średniowieczną lub słowiańską.

DNI SIERADZA

MAJ / CZERWIEC

Dni Sieradza to najstarsza, cykliczna impreza plenerowa dla mieszkańców miasta. Od 2007 r. rozpoczynają się 29 maja od Święta Miasta Sieradza, ustanowionego dla upamiętnienia uznania przez Stolicę Apostolską Świętej Urszuli Ledóchowskiej

Patronką Miasta Sieradza. Główne wydarzenia kulturalno-rozrywkowe odbywają się zaś zgodnie z wieloletnią tradycją w pierwszy weekend czerwca. Nieodzownymi punktami Dni Sieradza są uroczystości na cześć Patronki Miasta, Jarmark Urszulański oraz koncerty muzyczne.

JARMARK URSZULAŃSKI

CZERWIEC

Tuż od rynku odchodzi ulica Dominikańska. Z nią wiąże się kolejna, sieradzka impreza i kawałek historii. Na tej ulicy bowiem oraz na placu teatralnym odbywa się co roku na początku czerwca Jarmark Urszulański, z którego dochód przeznaczony jest na rewitalizację sieradzkiego klasztoru. Impreza ta jest połączeniem rozrywki - występów tanecznych, wokalnych, koncertów gwiazd, punktów gastronomicznych - ze stoiskami wystawienniczymi, na których sprzedawane jest rękodzieło ludowe, wyroby siostr urszulanek i wielu innych, lokalnych twórców.

Jarmark ten odbywa się na placu przy dwóch, ważnych sieradzkich zabytkach: Teatrze Miejskim i klasztorze siostr urszulanek, niegdyś należącym do dominikanów.

FESTIWAL RECYKLINGU

CZERWIEC

Od 2005 r. Urząd Miasta Sieradza corocznie organizuje Festiwal Recyklingu. Festiwal jest formą podziękowania dla sieradzan za całoroczną zbiórkę odpadów

o oraz ich segregację. Za przyniesione odpady (szkło białe, makulatura, butelki PET, nakrętki, kapsle, opony, baterie) wydawane są sadzonki drzew, krzewów lub róż oraz upominki ekologiczne. Prowadzone są dodatkowo zbiórki odpadów problemowych: zużytych baterii i akumulatorów małogabarytowych, zużytych świetlówek, przeterminowanych środków ochrony roślin, elektroodpadów, etc. W ostatnich latach uczniowie sieradzkich szkół tworzą też miasteczko ekologiczne.

Wśród osób, które dostarczają odpady problemowe, w tym baterie lub zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny, losowane są nagrody. W tygodniu poprzedzającym Festiwal mieszkańcy mają możliwość oddania do Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o w Sieradzu opony od samochodów osobowych i dostawczych, za które otrzymują upominki ekologiczne. Podczas Festiwalu organizowane są także konkursy o tematyce ekologicznej.

OPEN HAIR FESTIVAL

LIPIEC

Największą imprezą, organizowaną w naszym mieście jest Sieradz Open Hair Festival - pierwsze w Polsce wydarzenie, które łączy zabawę miejską na wolnym powietrzu z kreatywnym tworzeniem i prezentowaniem fryzur.

Festiwal przedstawia najbardziej oryginalne i „zwarowane” fryzury, a opiera się na niezwykle nowatorskim i niecodziennym pomysłem – zarówno amatorskim jak i profesjonalnym, kreatywnym

fryzjerstwie. Na festiwal składają się liczne imprezy, odbywające się w wielu punktach miasta (parady, teatry, spektakle, instalacje, wystawy, koncerty, warsztaty dla dzieci, etc.).

Sieradzki festiwal nierozzerwalnie związany jest z postacią Antoine Cierplikowskiego, genialnego fryzjera, artysty, wizjonera pochodzącego z Sieradza, który przede wszystkim był jednym z pierwszych stylistów, którzy kreowali fryzury słynnych aktorek, piosenek, gwiazd swoich czasów. Wśród klientek Antoine’a znaleźć można najsłynniejsze kobiety ubiegłego wieku. Do salonu Antoine przy Rue Cambone 5 przychodziły między innymi: Sarah Bernhardt, Eleonora Duse, Josephine Baker, Brigitte Bardot, Edith Piaf, Coco Chanel. Antoine nie tylko cesał swoje klientki, ale również współtworzył ich kreacje, wymyślał jak mają wyglądać, jak się nosić, w czym występować. Dla Josephine Baker stworzył jej najsłynniejszą fryzurę z okalającymi twarz pierścieniami włosów. Ta stylizacja została uwieczniona na historycznej okładce Vogue’a- pierwszej, jaką zdobiła czarnoskóra kobieta.

Sieradz Open Hair Festival powstał w 2009 r., w setną rocznicę narodzin chłopczycy (w 1909 r. Antoine po raz pierwszy ściał na krótko włosy popularnej aktorki francuskiej Evy Lavallière). Organizowany jest w Sieradzu, rodzinnym mieście Cierplikowskiego, które słynny fryzjer regularnie odwiedzał i gdzie zmarł w 1976 r. Open Hair Festiwal to jedyna w Polsce impreza w formie zabawy miejskiej na wolnym powietrzu, polegająca na tworzeniu i prezentowaniu fryzur. Gromadzi uznanych fachowców, adeptów sztuki fryzjerskiej i amatorów zainteresowanych stylizacją. Łączy profesjonalne konkursy fryzjerskie z rozrywką dla publiczności. Organizatorem

festiwalu jest Urząd Miasta Sieradz.

Open Hair Festival to wielowymiarowe wydarzenie, w którym każdy, niezależnie od wieku znajdzie dla siebie coś interesującego.

PCHLI TARG

WRZESIEŃ

Z kolei we wrześniu na rynku w Sieradzu organizowana jest inna klimatyczna impreza - to Sieradzki Pchli Targ, czyli wielkie targowisko staroci, przedmiotów kolekcjonerskich oraz rękodzieła artystycznego i ludowego. To także wspaniała zabawa dla dzieci - pokazy teatrów ulicznych, mimowie, żywe posągi, tradycyjna wata cukrowa oraz wiele stoisk gastronomicznych z własnymi wyrobami. To na Sieradzkim Pchlim Targu można zakupić replikę husarskiej szabli, unikatową książkę, wymienić się na znaczki lub podziwiać licznych szczudlarzy, ubarwiających sieradzki rynek. To impreza, na której panie mogą zasięgnąć porady wizażystów i fryzjerów a panowie wziąć udział w Otwartych Mistrzostwach Sieradza w siłowaniu na rękę o Puchar Prezydenta Miasta Sieradza.

MUZYKA W DAWNYM SIERADZU

PAŹDZIERNIK

Sieradz ma silnie rozwinięte tradycje muzyczne. Z naszego miasta pochodzi sławny w całej Polsce w okresie renesansu kompozytor Cyprian Bazylik, urodzony ok. 1535 r. w rodzinie mieszczańskiej, poeta, pisarz, tłumacz, działacz reformacyjny. Kształ-

cił się na Uniwersytecie Krakowskim, przebywał też jakiś czas na dworze Zygmunta Augusta, potem wyjechał do Wilna i znalazł się w kapeli dworskiej Mikołaja Radziwiłła. Tam też zetknął się z ruchem reformatorskim, tłumaczył wydawnictwa kalwińskie. Następnie, po ożenku z mieszczanką krakowską osiadł w Brześciu Litewskim, gdzie prowadził własną drukarnię. Cyprian Bazylik był też wspaniałym kompozytorem pieśni religijnych, z których wiele zachowało się do dzisiaj i zostały odtworzone przez współczesne zespoły muzyki dawnej (Ars Nova i Subtilior Ensemble) oraz chór z sieradzkiego klasztoru. Płyta z utworami Cypriana Bazylika została nominowana w 2013 r. do nagrody Fryderyka w dwóch kategoriach.

Na cześć Cypriana Bazylika w Sieradzu co roku w październiku odbywa się festiwal „Muzyka w dawnym Sieradzu”. To trzy dni i trzy prestiżowe koncerty z udziałem zespołów muzyki dawnej, muzyki poważnej, operowej i jazzowej z całej Polski. Koncerty te odbywają się na scenie Sieradzkiego Centrum Kultury oraz w kościele św. Stanisława przy sieradzkim klasztorze.

AKTYWNY SIERADZ

Sieradz ma również bogate tradycje sportowe. Nasze miasto jest usytuowane nad rzeką Wartą, sieradzanie więc chętnie biorą udział w spływach i wyścigach kajakowych. Posiadamy nowoczesną stanicę kajakową, wyposażoną w sprzęt kajakarski, pomieszczenia magazynowe, ergometry kajakowe i szatnie. W Sieradzu działa również Kajakowy

Klub Sportowy, który na początku maja organizuje Zawody Otwarcia Sezonu Kajakowego. Organizowane są również spływy kajakowe rzeką Wartą na odcinku z miejscowości Burzenin do Sieradza. Na wysokości stanic zacumowana jest łódka „Sieradzanka”, która w każdy weekend sezonu letniego zabiera mieszkańców i turystów w rejs po Warcie.

W Sieradzu pręźnie działa także Sieradzki Klub Karate Kyokushinkai. Już od 1991 r. zrzesza on wielbicieli japońskiej sztuki walki oraz może poszczycić się wieloma osiągnięciami na zawodach ogólnokrajowych. Sieradzki Klub Karate organizuje cykliczne imprezy sportowe, zwłaszcza te współorganizowane z Urzędem Miasta Sieradz, liczne spotkania czy pokazy w szkołach i przedszkolach oraz przede wszystkim Międzynarodowe Mistrzostwa o Puchar Prezydenta Miasta Sieradza, które odbywają się co roku w październiku, na które przybywają zawodnicy z całej Polski.

Na koniec zapraszamy na coroczną imprezę sportową, czyli Biegi Ulicami Sieradza. Jest to najstarsza impreza sportowa w Sieradzu, a i jedna z najstarszych w kraju, licząca już ponad pięćdziesiąt lat. Silną tradycję corocznego biegania podtrzymują chętnie sieradzanie w każdym wieku, którzy licznie uczestniczą w corocznym biegananiu. Impreza odbywa się we wrześniu, zaczyna się i kończy na sieradzkim rynku. Biegacze często mijają miejskie bramy, które kilka lat temu pojawiły się w krajobrazie starego miasta, Są to bramy symbolizujące dawne mury średniowiecznego miasta-znacznie mniejszego niż obecnie.

Zdjęcia: Paweł Kurzawski, Dariusz Śmigielski,
Michał Sitarek, archiwum Urzędu Miasta Sieradza

Projekt graficzny: Izabela Jurczyk
Realizacja: Studio Design

Urząd Miasta Sieradza
pl. Wojewódzki 1, 98-200 Sieradz
tel.: +48 43 826 61 65, fax.: 43 822 30 05
adres e-mail: um@umsieradz.pl

www.sieradz.eu
www.openhairfestival.pl
www.facebook.com/Sieradz-Open-Hair-Festival/
978-83-60295-12-0

